

A HETES SZÁMÚ HÁZ

Kerti partira hívott a kollégám. Most vettek házat, és mielőtt panzióvá alakítják, süthetnének szalonnát. Sőt, ha van kedvünk, a tágas teraszon – soha nem volt ilyen levegős, nagy teraszuk – egy *Magyarország, szeretlek!* is befér. Kivisszük a tévét, sör, rágcslivaló: jó lesz. Hétre szólt a meghívás, de mivel az új ház a város túlsó felén épült, kilométerekre onnan, ahol én lakom, már viszonylag korán, fél hét után elindultam. Az ótelepi városrész számomra ismeretlen terület, a gyermekkoromat Újtelepen töltöttem, ezért amikor a főiskola elvégzése után hazaköltöztem és munkába álltam, föl sem merült bennem, hogy máshová kéne költöznom, mint ahol addig is éltem.

Városunkat reneszánsz hangulatúnak mondják, egyesek festőinek is becézik, és tőlem sem áll távol a középkorias képzelődés, rabul ejtenek a keskenyen kigyózó utcácskák, elvarázsolnak az elegáns loggiák és homlokzatok, azonban az Ótelep részvétlenül kanyargó sikátorait látva kellemetlen érzés fogott el. Pedig szép környéken, magánrendelők, játszóterek, csinosra nyírt tuják mellett bicikliztem el, régi építésű villákat klasszikus formájú kockaházak, majd színes lakóparkok váltottak, mégis erősödő szorongás fojtogatott, mintha az egyre szűkülő utcák elszívták volna előlem a levegőt.

Kollégám háza arról a nagy hírű fejedelemtől elnevezett utcában áll, akitől régóta jó okom van tartani, ugyanis érettségim póttételt kellett húznom miatta. Az utcán egyetlen ember tartózkodott, kollégám közvetlen szomszédja, aki nem méltatott figyelemre, noha a házukhoz érve föltűnően lassítottam. Mindannyian ismerjük a helyzetet, amelyben akaratlanul is észreveszszük egymást, és ha barátsággá nem fejlődik is a találkozás, a tudomásulvétel, hogy a másik nem csupán létezik, de elfoglalta helyét a térben, elkerülhetetlen. Ő füttyült a szokásokra. Ingerülten tologatta a fűnyírót a vízelvezető árokban, ügyet sem vetett az utcába tévedő idegenre. A masina harákolva pusztította a ritkás fűvet, és porral kevert gyökérdarabokat köpködött a szomszéd lábszárára, melyet gondosan középig húzott zokni védett a környezet támadásaitól. Kész voltam akár bemutatkozni is, meggyőződhet róla, hogy nincsenek ellenséges szándékaim, kerti partira jöttem újdonsült szomszédjához, szatyromban kolbász, hagyma és sör, a látványos fittyet hányás azonban lelohasztotta a kedvem.

Némiképp ijedten, ám föltétlen csodálattal könyveltem el, hogy papucsban is lehet ipari jellegű kerti munkát végezni, de nem a korszerű, lyukacsos fajtában, amellyel az ember az Adriába gázol, kímélve talpát a tenger meglepetéseitől: az ő papucs, amennyire pár lépés távolságból meg tudtam állapítani, önfeledt balatoni strandolások hínáros emlékét őrző, türkiz színű, hagyományos lábbeli volt.

Mint a legtöbb újbárosi gyerek, kitűnő nevelésben részesültem, szüleim és főleg nagyszüleim féltő gondossággal alakították ki bennem a jó természetű állampolgár jellemét, ezért inkább ösztönösen, semmint tudatosan biccenttettem neki. Talán a véletlen, talán a rossz levegőjű Óváros gerjesztette hullámok okozták, ebben a pillanatban megjelent a kapuban az asszony. A férj magasabb fokozatba kapcsolt, a fűnyíró valósággal ordított, esélyem sem lett volna túlkiabálni, hogy csókolom, ez és ez vagyok, de ő legalább rám emelte a szemét. Jobbnak láttam lekanyarodni kollégám házához.

A hetes számú ház. A vakolatlan falak és a műveletlen udvar, melynek közepén egy fiatal diófa szomorkodott, nem tett rám kedvező benyomást, de azzal nyugtattam magam, hogy a legszebb panzióknak is el kell indulnia valahonnan. Ez legyen a kollégám gondja. Az én gondom ehhez képest egyelőre kisebb volt, mégis erősödő fejfájást okozott: sokadik csengetésemre sem nyitott ajtót senki. Először azt hittem, ártatlan csíny áldozata vagyok. A szalonnák előkészítve, a paradicsom, a paprika, a vöröshagyma felkarikázva, a többiek odabent lapítanak, és csak akkor robbannak elő hangos nevetéssel, amikor lemondva arról, hogy valaha bejuthatok a házba, elindulok hazafelé. Vagy ez valamiféle születésnap meglepetés volna? Kollégám mindjárt előcáplát hátulról, a fáskamra felől, betessékel, és míg kerékpáromat letámasztom, a nyársak dárdájára tűzött kolbászdarabokkal, akár egy diadalmas kereszties sereg, üdvivalgással fogadnak a srácok, boldog szülinapot, boldog szülinapot? Ennek ellentmondott, hogy a születésnapom napra pontosan három hónappal korábban volt, meg is ünnepeltük, az öncélú ökörködés pedig mindig is távol állt tőlünk. Egy lélek sem mutatkozott, csak a virágformájú szélkerék pörgette leveleit gúnyosan, hol az egyik, hol a másik irányba. De hol vannak a meghívottak, és különösen hol marad el kollégám, akiről tudtam ugyan, hogy még nem költözött át, de azt is tudtam, hogy nem jellemző rá a késés.

Az órák szerint két perccel hét előtt jártunk. A feleség már az utcán strázsált, kezében seprűvel araszolt előre, és cingár urához képest egészen olyanak tetszett, akár egy birodalmi lépegető. Időnként megtorpant, gyanakvón rám szegezte tekintetét, egyszersmind az ura felé nézett, mintegy segítséget

várva a következő lépést illetően, majd miután nem érkezett fölhatalmazás, indokolatlan lassúsággal folytatta a sepregetést. Az a rémisztő gondolat fordult meg a fejemben, hogy a minden szempontból tisztességesnek ismert kollégám már órákkal ezelőtt megérkezett, nekiállt előpakolni a szalonnasütéshez szükséges kellékeket, és kolbászszéletelés közben, hátulról érte a halálos ütés. A fölhasogatott tűzifák mellett ragacsos vér, a kollégám elnyúlva fekszik a termésköveknél, az élet nevű játék immár nélküle zajlik. Az asszony megállt, és seprűjére támaszkodva megint felém fordult. Utolsó mentsvár gyanánt neki is biccentettem, de nem viszonzta. Hunyorgott, mint aki rosszul lát, vagy csak leendő áldozatára összpontosít, akin másodperceken belül, a tuja mögül előrontva átgázol egy fölforrósodott fűnyíró. Fűnyíró helyett azonban egy meghatározhatatlan fajtájú kutya szaladt ki a házuk udvaráról, és pajkos szaglászásba fogott a felségterületén.

Bevallom, az élőlények gyarapodó száma ebben a sosem látott utcában valamelyest visszaadta az önbizalmam. Fejemből kiszellőztek az infantilis gondolatok, fellélegeztem. Annál váratlanabban ért, hogy a következő pillanatban az asszony, mint akire a frász tör, rángani kezdett, és olyan bögéssel, amely a mind vadabban hörgő masináét is felülmúlta, nekirontott a kutyájának. Zsemlye! Az eb vidám farkcsóválással szökkent arrább. Lendült a seprű is – hiába. Zsemlye! Tartottam tőle, hogy a kollégám mégiscsak életben van, és ezekben a másodpercekben, hét óra után három perccel, kevéske késéssel bekanyarodik az utcába. Gyerekkorom óta tudom, hisz belém nevelték, hogy farkas híján nincs veszedelmesebb a felbőszített kutyánál a mi vidékünkön, ezért komolyan aggódtam, hogy a seprűtől összezavart állapot, elveszítve civilizációs korlátait, menekülés közben kollégám bokájába mar, és lőttek az esti kikapcsolódásnak, a fájdalomról, valamint a kórházi nyűgökről nem is szólva. Az újbóli fölszólítás is pusztába kiáltott szónak bizonyult, pedig ereje arra engedett következtetni, hogy gazdája szívesebben látja kutyáját odabenn, mint idekinn. Zsemlye a szemközti házhoz ügetett, és aggályok nélkül, de szerencsétlenségére a férj látóterébe tévedve folytatta derűs fölfedezőútját, aki ekkor a ludditák dühével odébb hajította a fűnyírót, és a kutya után vetette magát. Nem tudom, mivel számolt, én állatot szabad kézzel elkapni soha nem bírtam, ráadásul úgy tudom, egy kisebb testű kutyával is veszélyes közelharcba bocsátkozni. Zsemlye virgonc mozgását követve apró kanyarokat írt le, ahogy a róka teszi, mikor az ide-oda cikázó nyúl nyomába ered. A túlkompenzálást, amivel sejtésem szerint asszonya elvárásainak igyekezett az átlagosnál lényegesen magasabb színvonalon megfelelni, furcsálltam, egyben komikusnak is találtam, de nem mertem je-

lét mutatni. Biciklimet az ellenkező irányba fordítottam, kezem a kormányra, lábam a pedálra helyeztem, hogy kilőhessek, ha menekülni kell. Csalódottan vettem tudomásul, hogy Zsemlye felcsapott füllel, egyre ziláltabban nyargalászik a szomszéd porta előtt, láthatóan az ellenállás szűkülő köreit róttta. A férj, számoltam, ötször bömbölte bele a jószág nevét az ótelepi levegőbe, ultima ratióképp pedig, istennél a kegyelem, papucsát hajította az állat után, ami ostobán csattant a tulsó ház falán, közvetlenül a muskátlival kipárnázott ablak alatt. Ezt a jószomszédi viszony jeleként, a kiegyensúlyozott egymás mellett élés tanítani való példajaként értelmeztem, nem tudtam nem gondolni arra, hogy zaklatottabb pillanataiban a szomszéd is vagdos ezt-azt az ő házukhoz. Zsemlye föladni látszott a harcot, és bár még tett két vagy három kiszámítható kitérőt, hét óra öt perckor kapitulált. Farkát behúzza visszakanyarodott a házuk elé, ahol gazdasszonya jégkorongos pózban, térdén keresztbe vetett seprűvel várta, majd, lezárva a vitát, nagy erővel seggen csapta a kapun besurranó rémült állatot. Olyan gyorsan történt mindez, olyan váratlanul ért a lázadó megtörése, hogy egy pillanatra magam is elhittem, mindennapos rituálé zajlik a szemem előtt, és csupán gyakorlatoznak a felek. A rend helyreállítása után azonban mindketten föl-szívódtak. A feleség, mielőtt betette volna maga mögött a kertkaput, gyilkos pillantást vetett rám. Nem láttam őket többé.

Kihalt és csendes lett a Rákóczi utca. A vízvezetőben félredobva, mint egy leölt kisállat, a hátán feküdt a fűnyíró. Még pörögtek a kerekei, amikor a kanyarban föltűnt kollégám.

Eredeti szándékaim szerint éjfél tájban, részeg örömmel tekertem volna haza. De nem jött meg az étvágyam, a *Magyarország, szeretlek!* főcímenéjét hallgatva pedig úgy éreztem, eleget láttam aznap. Minden adott volt a nagyszerű kikapcsolódáshoz, sör, szalonna, barátok, és mégsem. Fáradtságra panaszkodtam, elköszöntem a társaságtól.

Kollégám kikísért. A kapuban megszorította a kezem, én pedig sok szerencsét kívántam neki, és megköszöntem a vendéglátást. Szép környék, sóhajtott fölpillantva a tisztán csillagos égre. Egyetértően biccentettem. Viszonozta. Amikor ráfordította a kulcsot, a zár nyikorgott, akár egy rozszant hitvesi ágy.

Odaát, a szomszédban hol föl-, hol lekapcsolták a villanyt. Míg végül teljes sötétség borult otthonukra.